

Kunnan äänestysaluejaon muuttaminen

Kunnanhallitus 26.08.2024 § 114
658/00.00.00.02/2024

Vaalilain 8 §:n mukaan äänestysalueena on kunta, jolle sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueista päättää valtuusto. Päätöstä tehtäessä on otettava huomioon seuraavan kalenterivuoden alusta voimaan tulevat kuntajaon muutokset. Valtuuston on myös määrättävä, mihin äänestysalueeseen kuuluvat ne henkilöt, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle. Päätös äänestysalueista tulee voimaan kalenterivuoden alussa, jos se on tehty ja siitä on ilmoitettu Digi- ja väestötietovirastolle sen määräämällä tavalla viimeistään voimaantuloa edeltävän vuoden elokuussa. Digi- ja väestötietoviraston kirje kunnanhallituksille on tämän esityksen oheismateriaalina.

Valtuuston päätös äänestysaluejaosta olisi voimassa 1.1.2025 alkaen toimitettavissa vaaleissa, mikäli muutos ilmoitettaisiin 30.8.2024 mennessä DVV:lle. Äänestysalueen sopivasta koosta tai asukasmäärästä ei ole laissa säännöksiä. Kunta itse harkitsee äänestysalueidensa tarpeellisen määrän ja päättää siitä.

Vaalilain 15 §:n mukaan sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten että niiden varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puoluekisteriin merkittyjä puolueita. Kuntavaaleissa jäsenten ja varajäsenten tulee kuitenkin edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä.

Nurmijärven kunnanvaltuusto on edellisen kerran 24.2.2016 § 15 päättänyt kunnan uudesta äänestysaluejaosta ja äänestysalueiden vähentämisestä. Nurmijärven kunnassa on nykyisin 16 äänestysaluetta. Äänestysalueet ovat seuraavat:

Äänestysalue	Äänestyspaikka	
001 Herunen	Herusten Vireen tilat	Herustentie 248
002 Kirkonkylä A	Lukkarin koulu	Punamullantie 18
003 Kirkonkylä B	Lukkarin koulu	Punamullantie 18
004 Kirkonkylä C	Lukkarin koulu	Punamullantie 18
005 Klaukkala A	Monitoimitalo Monikko	Kuntotie 7
006 Klaukkala B	Monitoimitalo Monikko	Kuntotie 7
007 Klaukkala C	Monitoimitalo Monikko	Kuntotie 7
008 Klaukkala D	Monitoimitalo Monikko	Kuntotie 7
009 Metsäkylä	Metsäkylän koulu	Järventaustantie 163
010 Lepsämä	Lepsämän koulu	Lepsämäntie 775
011 Nukari	Nukarin koulu	Nummenniityntie 14
012 Palojoki	Palojoen koulu	Koulunkulmantie 166
013 Perttula	Keudan toimipiste	Sahamäentie 92
014 Rajamäki A	Kuntola	Kuntolanpolku 3
015 Rajamäki B	Kuntola	Kuntolanpolku 3
016 Röykkä	Röykan koulu	Kangastie 8

Jokaiselle äänestysalueelle on varattava vaalipäivänä äänestyspaikka ja asianmukainen äänestystila. Lisäksi äänestyspaikoille tulee varata tarvittava kalusto, vaalimateriaali ja laitteet. Vaalilain 15 §:n mukaan äänestyksen järjestämisestä kullakin äänestysalueella huolehtii vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Vaalilautakuntien jäsenten kokoaminen on viime vaaleissa osoittautunut erittäin haasteelliseksi. Viime vuosina halukkuus toimia vaaleihin liittyvissä luottamustehtävissä on vähentynyt ja puolueilla on ollut vaikeuksia löytää luottamushenkilöitä vaalilautakuntiin. Vaalilautakuntien jäseniä tulee vaalilain mukaan nimetä 8 varajäsenineen. Kuntavaaleissa 2021 vaalilautakunnissa oli 168 luottamushenkilöpaikkaa.

Äänestysalueiden tarkoituksenmukaista lukumäärää ja jakoa on aiheellista tarkastella. Kunnassa on pieniä äänestysalueita, kuten Herunen, Metsäkylä ja Palojoki. Vaalipäivän merkitys äänestyspäivänä on vähentynyt ja ennakköäänestyksen suosio on kasvanut.

Herusen äänioikeutettujen lukumäärä on 786, äänestysaktiivisuus edellisissä kuntavaaleissa on äänestyspäivänä ollut 257 ja ennakkoon on käynyt äänestämässä 179 äänioikeutettua.

Metsäkylän äänioikeutettujen lukumäärä on 704, äänestysaktiivisuus edellisissä kuntavaaleissa on äänestyspäivänä ollut 242 ja ennakkoon on käynyt äänestämässä 194 äänioikeutettua.

Palojoen äänioikeutettujen lukumäärä on 703, äänestysaktiivisuus edellisissä kuntavaaleissa on äänestyspäivänä ollut 231 ja ennakkoon on käynyt äänestämässä 233 äänioikeutettua.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 15.11.2023 § 73 Nurmijärven kestävä kasvu (NUUKA) -ohjelman jatkotyöskentelyssä yhtenä toimenpiteenä kolmen pienimmän äänestysalueen lakkauttamisen ja liittämisen muihin alueisiin vuodesta 2025 alkaen (Herunen, Metsäkylä ja Palojoki). Alueiden lähiaäänestyspaikka varmistetaan äänestysbussilla.

Vaalilautakunnassa on yleensä 8 jäsentä. Voimassa olevan Nurmijärven kunnan hallintosäännön mukaan vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle maksetaan vaalitoimituspäivältä palkkio, johon samalla sisältyy korvaus vaalitoimituksen päätyttyä suoritettavasta laskentatyöstä sekä matkakulut vaalipaikalle. Kolmen vaalilautakunnan vähennys toisi säästöä arviolta 13.000 euroa per vaalit.

Äänestysaluemuutosta ehdotetaan muutettavaksi siten, että kolme pienintä äänestysaluetta; Herunen, Metsäkylä ja Palojoki, lakkautetaan ja liitetään Kirkonkylän, Klaukkalan ja Rajamäen äänestysalueisiin. Muutoksen jälkeen äänestysalueet olisivat seuraavat:

Vanha äänestysalue	Uusi äänestysalue
001 Herunen (siirretään Rajamäki B)	012 Rajamäki B
002 Kirkonkylä A	001 Kirkonkylä A
003 Kirkonkylä B	002 Kirkonkylä B
004 Kirkonkylä C	003 Kirkonkylä C
005 Klaukkala A	004 Klaukkala A
006 Klaukkala B	005 Klaukkala B
007 Klaukkala C	006 Klaukkala C
008 Klaukkala D	007 Klaukkala D
009 Metsäkylä (siirretään Klaukkala C)	006 Klaukkala C
010 Lepsämä	008 Lepsämä
011 Nukari	009 Nukari
012 Palojoki (siirretään Kirkonkylä C)	003 Kirkonkylä C

013 Perttula	010 Perttula
014 Rajamäki A	011 Rajamäki A
015 Rajamäki B	012 Rajamäki B
016 Röykkä	013 Röykkä

Perusteluina ehdotukselle yhdistää äänestysalueita ovat em. äänestysalueella tapahtuva äänestyspaikkamuutos, ennakoäänestyksen merkityksen kasvu verrattuna vaalipäivänä äänestämiseen, kustannukset sekä se, että vaalilautakuntiin ei useammassa vaalissa ole ollut tarpeeksi puolueiden ehdottamia henkilöitä luottamushenkilöiksi.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että äänestysalueet Herunen, Metsäkylä ja Palojoki lakkautetaan 1.1.2025 alkaen ja liitetään seuraaviin alueisiin:

- Herusen äänestysalue liitetään Rajamäen B äänestysalueeseen
- Metsäkylän äänestysalue liitetään Klaukkalan C äänestysalueeseen
- Palojoen äänestysalue liitetään Kirkonkylän C äänestysalueeseen

Pöytäkirja hyväksytään ja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Vuorinen, katja.vuorinen(at)nurmijarvi.fi
kunnanlakimies Tony Papinaho, tony.papinaho(at)nurmijarvi.fi
va. hallintopäällikkö Outi Kylväjä, outi.kylvaja(at)nurmijarvi.fi

Käsittely

Maiju Tapiolinna (PS) teki asian käsittelyn aikana seuraavan muutosesityksen Jouni Maijalan kannattamana:

Nykyisten äänestyspaikkojen säilyttäminen tuo mitättömät säästöt (13 000 € per vaalit) verrattuna asukkaiden mahdollisuuteen vaikuttaa poliittiseen päätöksentekoon äänestämisen kautta. Säilyttäminen helpottaa myös lapsiperheiden, ikäihmisten ja autottomien äänestämistä. Herusten, Metsäkylän ja Palojoen vaalilautakuntiin on aina ollut helppo saada vaalivirkailijoita. Esitän, että Herusten, Metsäkylän ja Palojoen äänestysalueet säilytetään jatkossakin.

Koska pohjaesityksestä oli tehty poikkeava muutosesitys ja asiasta ei voitu olla yksimielisiä, puheenjohtaja määräsi pidettäväksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti:

JAA = esittelijän pohjaesitys
EI = Tapiolinnan muutosesitys

Äänestyksen tulos:

JAA = 7 (Hägg, Niinimäki, Pirkkala, Sandberg, Suhonen, Vaulamo, Rätty)
EI = 4 (Maijala, Mustonen, Raekannas, Tapiolinna)

Äänestyksen tuloksena kunnanhallitus päätti hyväksyä esittelijän pohjaesityksen.

Maiju Tapiolinna (PS) jätti asiasta eriävän mielipiteen.

Päätös

Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että äänestysalueet Herunen, Metsäkylä ja Palojoki lakkautetaan 1.1.2025 alkaen ja liitetään seuraaviin alueisiin:

- Herusen äänestysalue liitetään Rajamäen B äänestysalueeseen
- Metsäkylän äänestysalue liitetään Klaukkalan C äänestysalueeseen
- Palojoen äänestysalue liitetään Kirkonkylän C äänestysalueeseen

Pöytäkirja hyväksyttiin ja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Maiju Tapiolinna (PS) jätti asiasta eriävän mielipiteen.